

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

13 ביוני 2011

388

י"א בסיוון התשע"א

עמוד

178	הצעת חוק כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011.
180	הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 15) (איסור גביית עמלת פירעון מוקדם בעת מימוש נכס), התשע"א-2011.

הצעת חוק כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011*

- תיקון חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות 1. בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962', בסעיף 18, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) גוף המנוי הן בתוספת לחוק זה והן בתוספת לחוק עדכון כתובת, התשס"ה-2005² (בסעיף זה - חוק עדכון כתובת), ומחויב על פי הוראות כל דין למסור מידע בכתב להורה בעניין ילדו הקטין, ישלח את המידע גם לכתובת הנוספת למשלוח דואר לקטין כאמור בחוק עדכון כתובת; גוף המנוי בתוספת לחוק זה ואינו מנוי בתוספת לחוק עדכון כתובת, ומחויב על פי הוראות כל דין למסור מידע כאמור, שקיבל מהורה של קטין הודעה בכתב על רצונו לקבל עותק מהמידע בנפרד מהמידע שנמסר להורה האחר, ימסור את המידע גם להורה המבקש, לכתובת שציין בבקשתו.
- (ג) לא יישלח ולא יימסר מידע לפי סעיף קטן (ב) אם המציא הורה או גורם אחר לגוף המנוי בתוספת החלטה של בית משפט שלפיה נשללה או הוגבלה לעניין זה האפוטרופסות של ההורה שהמידע אמור להישלח אליו או להימסר לו, או החלטה של בית משפט המונעת מסירת מידע כאמור.
- (ד) השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת."
- תיקון חוק מרשם האוכלוסין 2. בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965³, בסעיף 2(א), אחרי פסקה (א11) יבוא:
- "(א11) כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין, לפי הוראות סעיף 2א לחוק עדכון כתובת, התשס"ה-2005:"

ד ב ר י ה ס ב ר

כתובתו למשלוח דואר, יועבר המידע לגופים המנויים בתוספת לאותו חוק, שהם רשות הרישוי במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים, המוסד לביטוח לאומי, רשות המסים בישראל ורשויות מקומיות.

מוצע לאפשר להורה לפנות לפקיד הרישום ולבקש כי ירשום ככתובת נוספת למשלוח דואר לקטין את מענו הרשום או כתובתו למשלוח דואר הרשומה במרשם האוכלוסין. גופים המנויים בתוספת לחוק האמור מקבלים אחת לחודש רשימה של עדכוני כתובות, וכך יוכל ההורה לקבל מהם דואר בעניין ילדו הקטין בלי שיהיה עליו לפנות אליהם ישירות. ככל שמוטלת על גופים אלה חובה למסור מידע על פי דין בעניינו של קטין, יימסר מידע זה לשני ההורים אם ההורה ביקש זאת כאמור (סעיף 2א המוצע לחוק עדכון כתובת וסעיף 18(ב) רישא המוצע לחוק הכשרות).

אשר ליתר הגופים המנויים בתוספת לחוק הכשרות, קרי מוסדות פיננסיים, מוסדות חינוך ומוסדות רפואיים, ההסדר הקיים, ולפיו על ההורה לפנות אליהם ישירות

בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (תיקון מס' 14), התש"ע-2010 (ס"ח התש"ע, עמ' 423), תוקן סעיף 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 (להלן - חוק הכשרות), ונקבע בו כי הורים לקטינים שחיים בנפרד רשאים לקבל עותק מהמידע על הקטין שגופים מסוימים, המנויים בתוספת לחוק, מחויבים לפי דין למסור להורה. התיקון נדרש משום שבדרך כלל מידע הנוגע לקטין נשלח אל כתובתו של ההורה שהקטין מתגורר עמו. עוד נקבע כי הורה המעוניין לקבל מידע כאמור יפנה בכתב אל הגוף בבקשה לקבל עותק מהמידע, והגוף ימסור את המידע גם להורה זה. הגופים שחלה עליהם חובת מסירת המידע הם מוסדות פיננסיים, כגון בנקים, וכן המוסד לביטוח לאומי, מוסדות חינוך, רשויות מקומיות ומוסדות רפואיים.

הצעת החוק נועדה לקבוע נדבך נוסף שסייע להורים שמתגוררים בנפרד מילדם לקבל מידע בעניינו, באמצעות המנגנון הקבוע בחוק עדכון כתובת, התשס"ה-2005 (להלן - חוק עדכון כתובת). שלפיו אם הודיע אדם לפקיד הרישום במרשם האוכלוסין (להלן - פקיד הרישום) על

* הצעת חוק מס' 2556/18/פ, הועברה לוועדה ביום כ"ו בחשוון התשע"א (3 בנובמבר 2010).

¹ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120; התשע"א, עמ' 77.

² ס"ח התשס"ה, עמ' 998.

³ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270; התש"ע, עמ' 434.

- (1) בסעיף 1, בהגדרה "עדכון כתובת", בסופה יבוא "או רישום כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין או שינויו, לפי הוראות סעיף 2א";
- (2) אחרי סעיף 2 יבוא:

"כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין (א) הורה של קטין אשר מענו הרשום במרשם האוכלוסין אינו המען הרשום של ילדו הקטין, רשאי לבקש מפקיד הרישום לרשום את מענו הרשום במרשם האוכלוסין או את כתובתו למשלוח דואר לפי סעיף 2, ככתובת נוספת למשלוח דואר לקטין.

(ב) הוגשה בקשה כאמור בסעיף קטן (א), ירשום פקיד הרישום כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין, בכפוף להוראות סעיף 18(ג) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962⁵.

(ג) נרשמה כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין לפי סעיף זה, יהיה משלוח דואר על ידי רשות להורה בעניין ילדו הקטין למען הרשום של הקטין או לכתובתו למשלוח דואר הרשומה במרשם האוכלוסין וכן לכתובת הנוספת כאמור;

- (3) בסעיף 4, בסופו יבוא "לעניין זה, "כתובת למשלוח דואר" - לרבות כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין כאמור בסעיף 2א".

ד ב ר י ה ס ב ר

(1) ההסדר המוצע מחייב הורה שאינו מתגורר עם ילדו לבקש במפורש מפקיד הרישום להוסיף למרשם כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין. מאחר שכיום יש בידי מרשם האוכלוסין מידע בדבר קטינים שלהוריהם כתובות נפרדות, תשקול הוועדה לקבוע כי מידע זה יועבר לגופים המנויים בתוספת לחוק עדכון כתובת, ללא צורך בבקשה מפורשת מצד ההורה כאמור.

(2) הוספת משרד החינוך ומוסדות החינוך לתוספת לחוק עדכון כתובת, כך שמידע בדבר כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין יועבר גם אליהם ממרשם האוכלוסין, ללא צורך בבקשה מפורשת מצד ההורה כאמור.

השפעה על זכויות הילד

התיקון המוצע יסייע להורים שילדיהם קטינים אינם מתגוררים עמם לקבל מידע על ילדיהם, וכך יכול שיהיה בו כדי להפיג מתחים בין הורי ילדים קטינים החיים בנפרד ולתרום לרווחתם של קטינים אלו.

בכתב ולבקש את מסירת המידע, ימשיך לחול (סעיף 18(ב) סיפה המוצע לחוק הכשרות).

לפי חוק הכשרות כיום, במקרים שבהם האפוטרופסות של אחד ההורים נשללה או הוגבלה בהחלטת בית משפט, לא יימסר מידע כאמור לאותו הורה בעניינים שלגביהם נשללה או הוגבלה אפוטרופסותו. מוצע לקבוע כי הן לעניין מסירת מידע לפי סעיף 18 לחוק הכשרות והן לעניין רישום הכתובת הנוספת למשלוח דואר לקטין לפי חוק עדכון כתובת, לא יימסר מידע אם ניתנה החלטה של בית המשפט השוללת או המגבילה את האפוטרופסות של ההורה או החלטה המונעת מסירת מידע להורה בעניינו של ילדו הקטין.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון הוועדה לזכויות הילד של הכנסת, בין היתר, בנושאים אלה:

⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 998.

⁵ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 15) (איסור גביית עמלת פירעון מוקדם בעת מימוש נכס), התשע"א-2011*

הוספת סעיף 9א 1. בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, אחרי סעיף 9א יבוא:

"איסור גביית עמלת פירעון מוקדם בעת מימוש נכס

9א. מימש תאגיד בנקאי נכס של לווה בשל אי-פירעון הלוואה, לא יהיה התאגיד הבנקאי רשאי לגבות עמלה בשל מימוש הנכס."

ד ב ר י ה ס ב ר

משקי הבית בישראל. כיום הבנקים נוהגים לגבות עמלת פירעון מוקדם הן ממי שמבקש ביוזמתו להקדים את פירעון הלוואה והן ממי שלא פרע את הלוואה במועדיה ולכן מומש הנכס שמושכן כנגד הלוואה.

כדי להקל את הנטל על מי שעקב מצבו הכלכלי לא עמד בתנאי הלוואה ובשל כך מומש הנכס שמשכן, כלומר דירת מגוריו, והוא נדרש לשלם גם עמלת פירעון מוקדם, מוצע לקבוע כי במקרים אלה לא תתאפשר גביית עמלה.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הכלכלה של הכנסת באפשרות לתחום את תחולת התיקון המוצע לדירות בשווי מוגבל, שנרכשו למגורים, וכן למקרים שבהם הסכום שנתקבל ממכירת הדירה נמוך מהחוב שנותר.

בסעיף 13 לפקודת הבנקאות, 1941, נקבע כי תאגיד בנקאי שנתן הלוואה לשם רכישת דירת מגורים או כנגד מישכון דירת מגורים, רשאי להתנות את הפירעון המוקדם של הלוואה בתשלום עמלה, וזו מוסדרת בצו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם), התשס"ב-2002 (להלן - עמלת פירעון מוקדם). עמלה זו מורכבת מעמלה תפעולית בשיעור של עד 60 שקלים חדשים, עמלה בשל מתן הודעה מוקדמת של פחות מעשרה ימים לפני הפירעון וכן עמלה המשקפת פיצוי על ההפסד שנגרם לתאגיד הבנקאי אם שיעור הריבית הממוצעת על משכנתאות שמפרסם בנק ישראל בעת הפירעון נמוך משיעור הריבית שנושאת הלוואה הנפרעת.

נטילת משכנתא לרכישת דירה היא אחת ההתחייבויות הכלכליות המשמעותיות והממושכות ביותר עבור רוב

חבר הכנסת איתן כבל

* הצעת חוק מס' 952/18/פ: הועברה לוועדה ביום י"ז באדר ב' התשע"א (23 במרס 2011).

1 ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התש"ע, עמ' 514.